

ANMELDELSE DANSK 2. mar. 2021 | kl. 08:26

Godt et kilo danskfaglighed

Af: *Bodil Christensen*

Næsten alt, du behøver at vide om danskfaget, er nu samlet i en bog.

Fakta

Titel

Danskundervisning 4.-9.

Forfatter

Bodil Nielsen, Joy Lieberkind

Pris

550

Sider

635

Forlag

Hans Reitzels Forlag

"Danskundervisning 4.-9" er på flere måder en vægtig bog til læreruddannelsens danskfag. "Mosaikker til danskfaget" og "Byggesten til 5.-9. klasse" står her på min hylde, der ud over disse to titler rummer (alt for) mange bøger til danskfaget på læreruddannelsen. Der er en række danskfagbøger, der vidner om forskellige udgaver af danskfaget, og de har alle forskelligt sigte: mundtlighed, literacy, multimodalitet, skrive- og læsestrategier og digitale tekster, film og medier. Som underviser i faget dansk har jeg hvert år, når et nyt hold studerende møder ind, mine overvejelser over valget af "obligatorisk faglitteratur". Jeg har forsøgt mig med meget, og min semesterplan har ofte lignet en playliste fra "Absolute Music": Lidt af hvert fra meget forskelligt, der alt sammen har været fagligt relevant.

Næste års studerende vil nu møde en ganske kort liste. De skal anskaffe sig "Danskundervisning 4.-9", der er redigeret af Bodil Nielsen og Joy Lieberkind. Der er 674 sider. Den har det meste og det grundlæggende i danskfaget. Naturligvis skal der suppleres med andre titler, der skal læses meget og bredere og mere teoritunget, men har man et ønske om at undervise ud fra en grundbog, der kan give studerende indblik og overblik, så er dette et godt valg.

Der indledes med en kort redegørelse for bogens opbygning. Ganske kort. Tak for det. Herefter følger del 1, "Undervisning i at undersøge og fremstille tekster", med kapitlerne "Undervisning i at undersøge litteratur", "Undervisning i at fremstille fortællinger", "Undervisning i at undersøge og fremstille film", "Undervisning i at undersøge brugstekster", "Undervisning i at fremstille brugstekster", "Undervisning i at undersøge og fremstille digitale tekster", "Undervisning i at lytte og tale" og endelig "Undervisning i nabosprog".

Bogen har fokus på folkeskolens undervisning i danskfaglige discipliner, og det er dens anliggende at give lærerstuderende en teoretisk og faglig viden om, hvordan man kan undervise i danskfaget.

Del 2 har overskriften: "Forudsætninger for at læse, forstå og fremstille tekster". Her er det ordet "forudsætninger", der viser, at del 2 i højere grad giver en bred faglig viden til studerende, der ønsker at blive dansklærere. Her finder man "Forudsætninger for at læse, forstå og fremstille tekster", "Faglig læsning og problembaseret læring", "Undervisning i grammatik", "Sprog i sammenhæng" og endelig det ganske korte kapitel "Årsplan".

Alle kapitler er bygget over samme skabelon, hvor Torben Mundbjergs kapitel "Undervisning i at lytte og tale" kan bruges som eksempel. Først er der en generel indledning om mundtlighed, metasprog, differentierede undervisningsformer, elevfaglighed og mundtlig tekstproduktion. Så følger 25 sider om undervisning i og med mundtlighed på mellemtrinnet, dernæst lige så mange sider om undervisning i mundtlighed i de ældste klasser. Kapitlet afsluttes (som alle kapitler) med nogle studieopgaver. Her kan nævnes en enkelt: "Find to-tre mundtlige tekster i offentlige medier, der egner sig for eleverne at analysere. Det kan enten være monologiske taler eller dialogiske samtaler. Analyser teksterne med henblik på brug af appellformer og sproghandlingstyper. Formuler opgaver til eleverne, hvor de skal bruge fagsprog og gennemføre mundtlige øvelser".

Bogens to redaktører skriver selv en del af kapitlerne, men de har valgt kompetente og rutinerede danskundervisere fra forskellige professionshøjskoler som medforfattere. Stikordsregisteret er overskueligt, alle kapitler kan læses i den rækkefølge, man måtte ønske, man kan vælge til og vælge fra efter fagligt behov.

Studerende kan selvstændigt bruge bogen til opsamling og repetition af danskfagets indhold, når de gerne vil have overblik over faget.

Som underviser på læreruddannelsen i enogfyrre semestre bliver jeg glad, når mine kolleger her giver mig overblik og indblik i mit fag. Det er nye teksteksempler, der er brugt, det er en tilgang til faget, der (så vidt jeg kan læse det) er undersøgende og remedierende og med en linje til forskningsprojektet "Kvalitet i dansk og matematik", hvor Thomas Illum Hansen har samme undersøgende tilgang.

De digitale tekster, filmiske tekster, de mundtlige tekster - ja, alle teksteksempler - er relevante og vedkommende for elever i folkeskolen og for lærerstuderende. Jeg har især savnet en mediegrundbog, hvor eksemplerne var nye og tidssvarende.

Mine andre danskfagbøger får lov til at blive stående. De holder også. Der er masser af brug for Astrid Roes "Læsedidaktik", Simon Skov Fougt og Anne Løvlands "Multimodalitet i skolen" og Marte Blikstad-Balas' "Literacy i skolen". Der er også brug for klassikere som Olga Dysthes "Det flerstemmige klasserum" og Carsten Elbros "Læsning og læseundervisning". Der er brug for forskningsartikler, Danskfagbladet og Videnscenter for Literacy. Danskfaget er bredt, men her er en grundbog, der vil glæde mange nye studerende. Den giver, som den lover det, indblik og overblik.

P.S. Og ja, bogen er tung som en dørstopper. Det må man leve med. Og den er klassisk grå på forsiden med grøn titelskrift. Tænker man sig danskfaget som farverigt, nuanceret og festligt, så må man finde det inde i bogen i ordenes indhold.

Kompagnistræde 34, 1208 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk